

Ziua limbii române a fost prilej de sărbătoare la toate centrele culturale. În cadrul cinaclului literar al ASOCIAȚIEI GENERALE A INGINERILOR DIN ROMÂNIA-LITERAR ING., unde coordonator este prof. dr. ing. Nicolae Vasile, acest eveniment a ocupat un loc aparte. Au participat scriitori, poeți, cercetători, pictori. Dintre aceștia: Ovidiu Țuțuianu, George Indre, Mihaela Cazimirovici, Ganea Cristu, Doina Bârcă, Geo Călugaru, Corneliu Cristescu, Ioana Stuparu, Doina Ghițescu, Constantin Gavrilesco, Nicu Gavrilesco, și alții.

Cu această ocazie, prof. dr. ing. Nicolae Vasile a prezentat un referat cu următorul conținut:

LIMBA ROMÂNĂ. TRĂIRE ȘI COMUNICARE

Dialectica momentului găsește limba română între dorința de trăire, cu refugiu în rememorarea momentelor istorice importante, în special din partea generației mai în vârstă, localizată preponderent în țară, și nevoia de comunicare a generației tinere, răspândită, astăzi, prin toată lumea.

Gândul creșterii limbii române spre o limbă cu circulație mult mai mare decât granițele țării vine încă de la frații Văcărești, este adâncit de către Mihai Eminescu și sistematizat de Emil Cioran. Cel din urmă avea adevărate trăiri existențiale legate de faptul că România, prin unirea de la 1918, devenise o țară mare și, drept urmare, trebuia să aibă și o limbă mare, și o cultură mare etc. Pentru realizarea acestui deziderat, spunea el, „poporul român trebuie pus la teasc”. Tot Emil Cioran, într-un studiu privind funcțiunea gnoseologică a extazelor care dorea să devină cândva teza sa de doctorat, intuia unificarea trăirilor acestora și, în consecință, evidenția necesitatea găsirii unui limbaj comun pentru poezie, muzică, arte plastice etc.

Nevoia de comunicare a românilor a cunoscut un salt brusc odată cu dobândirea libertății de circulație în alte țări, după evenimentele din anul 1989, fie din interese turistice, fie din rațiuni legate de muncă, de desfășurarea unor activități socio-economice în afara țării. În acest context, însușirea unor limbi străine de către români a devenit o necesitate. Înainte de 1989, trăiam ca într-un acvariu care s-a răsturnat deodată într-un ocean. Pentru a putea trăi printre „rechinii” oceanului planetar era imperios necesară comunicarea cu aceștia, nu neapărat într-o formă foarte corectă din punct de vedere gramatical. Astfel, mulți români au căpătat abilitatea de a comunica într-un mod simplificat, în alte limbi, transferând acest rău obicei și la vorbirea limbii materne, aducând în limba noastră o serie de cuvinte și expresii străine, din păcate, chiar și atunci când existau forme adecvate în limba română.

Impurificarea limbii este vizibilă și supărătoare în prezent.

Gânditorii globaliști, împreună cu marile firme informatice, iau în considerație ambele aspecte, atât dorința de trăire a tradițiilor specifice ale popoarelor care vorbesc aceeași limbă, cât și nevoia de comunicare impusă de globalizarea informatică și de unificarea piețelor de toate felurile, inclusiv cea a forței de muncă. Astfel, este cunoscut Programul Google Translate prin care se dorește să existe posibilitatea traducerii, în cruce, între principalele limbi ale planetei. Sunt înregistrate, la nivel mondial, peste 6000 de limbi, dintre care limba română, ca arie de răspândire, ocupă locul 46. Sunt multe domenii în care ne-am dori să ne plasăm pe un asemenea loc! Buna intenție a acestor

furnizori de traducere computerizată rezultă și din faptul că au preluat specificitățile tuturor limbilor abordate, sprijinind utilizarea corectă a acestora. De exemplu, la traducerea din limba română în alte limbi, dacă nu se introduce textul corect, cu diacriticele respective, partea incorectă nu este recunoscută și, astfel, nu este tradusă, forțând utilizatorul să introducă un text corect în limba de origine. Nu trebuie privit ca un pericol găsirea unui mod de comunicare literară. În muzică, limbajul comun (notele muzicale) se practică de multă vreme și aceasta nu a dus deloc la o stereotipare a muzicii la nivel mondial. Fiecare popor și-a păstrat specificul muzical, deși modul de scriere a partiturilor este comun.

Referitor la unificarea abordării domeniilor artistice, prin găsirea unui limbaj comun, vezi combinațiile muzică-matematică, poezie-matematică etc, cel mai important site de literatură din lume, „issuu.com” și Google au inițiat un prim forum la nivel mondial, „Generators Summit”, menit să direcționeze eforturile în domeniul promovării artelor și culturii prin mijloacele tehnologice. Acesta va avea loc la San Francisco, pe data de 5 octombrie 2017.

Date fiind preocupările mele în ambele părți, știință-tehnologie, pe de o parte, și cultură-literatură, pe de altă parte, am fost invitat să particip la acest eveniment crucial pentru stabilirea unei viitoare căi, probabil comună, a științei și culturii contemporane.

NICOLAE VASILE

